

РЕЦЕНЗІЯ

кандидата економічних наук, доцента, завідувача кафедри
енергозберігаючих технологій та енергетичного менеджменту Закладу
вищої освіти «Подільський державний університет»

КУЧЕРА Олега Володимировича

на дисертаційну роботу ГУКА Ярослава Володимировича
на тему: «Альтернативна енергетика як фактор ефективного
розвитку сільських територій» на здобуття наукового ступеня доктора
філософії за спеціальністю 051 «Економіка», галузі знань
05 «Соціальні та поведінкові науки» подану до захисту у разовій
спеціалізованій вченій раді Закладу вищої освіти
«Подільський державний університет»

Актуальність теми дослідження. В сучасних умовах нашого сьогодення проблеми розвитку сільських територій відновлення тих територій, які були зруйновані під час російської агресії, стоять в перших пріоритетах становлення та розвитку нашої держави. Модернізована інфраструктура сільських територій – це найбільший стимул для того, що території будуть привабливими для сільських жителів, молодих людей та спеціалістів, яких сьогодні катастрофічно не вистачає для залучення та мотивування працювати на підприємствах, що локально розташовані на сільських територіях.

Вищевикладене дає можливість підтвердити актуальність теми дослідження, його необхідність практиці сталого соціально-економічного розвитку підприємств енергетичного сектору економіки України.

Оцінка обґрунтованості наукових результатів дисертації, їх достовірності та новизни.

Дисертаційна робота Гук Ярослава Володимировича добре спланована і продумана, а сформульовані теоретичні положення, наукові погляди, висновки та практичні рекомендації в повній мірі відповідають усім вимогам, що ставляться до таких наукових досліджень. Завдяки професійному підходу

здобувача до написання дисертаційної роботи, вони є належно обґрунтованими й містять достатню кількість елементів наукової новизни. Гук Ярослав Володимирович опрацював значну кількість вітчизняних і зарубіжних наукових праць за проблематикою дослідження та великий об'єм аналітичних даних вітчизняних й світових інформаційно-статистичних ресурсів

Мета і завдання дисертації сформульовані на підставі критичного опрацювання, систематизації та узагальнення питань розвитку альтернативної енергетики в Україні та визначенню напрямів забезпечення сталого розвитку сільських територій.

Дисертаційна робота виконувалась у відповідності з планами науково-дослідницьких та науково-методичних робіт Навчально-наукового інституту бізнесу і фінансів «Формування стратегії та пріоритетів інноваційного розвитку аграрного сектору економіки в умовах глобалізації» Закладу вищої освіти «Подільський державний університет» (номер державної реєстрації №0114U007032) та до тематики науково-дослідних робіт кафедри менеджменту, публічного управління та адміністрування ЗВО «Подільський державний університет», зокрема науково-дослідної теми: «Удосконалення системи управління розвитком суб'єктів господарювання та сільських територій» (номер державної реєстрації 0123U103852).

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність і новизна

Наукові положення, висновки та пропозиції, які викладені в дисертаційній роботі, є теоретично обґрунтованими, їх практична цінність підтверджена результатами впровадження розроблених методик та рекомендацій в практику

Для досягнення високого ступеня обґрунтованості та достовірності в роботі використані методи наукової абстракції та логічний, економічного аналізу та порівняння, групування, кореляційно-регресійний, індексний, анкетного опитування, економетричного моделювання, табличного і графічного методів та ін. За підсумками дослідження у всіх розділах наводяться висновки.

Завдання, поставлені дисертантом у процесі дослідження, повністю розв'язано.

У першому розділі роботи проведений аналіз науково-теоретичних підходів до вивчення зарубіжними та вітчизняними вченими теоретичних основ розвитку альтернативної енергетики в Україні, а також еволюційні аспекти розвитку та становлення альтернативної енергетики України. Виділено концептуальні підходи до вивчення теоретичного базису розвитку альтернативної енергетики. Розглянуто та уточнено інституційні фактори впливу на розвиток альтернативної енергетики України.

У другому розділі дисертаційної роботи проведено дослідження сучасного соціально-економічного стану та значення альтернативної енергетики в Україні, та її місце в розвитку «зеленої економіки» України. Проведено ґрунтовний аналіз використання можливих видів альтернативної енергетики на територіях України. Визначено стан та динаміку розвитку альтернативної енергетики в Україні.

В третьому розділі дисертаційного дослідження запропоновано напрями забезпечення сталого розвитку сільських територій з врахуванням розвитку галузі альтернативної енергетики. Визначено співвідношення економічної доцільності та екологічної безпеки відновлювальних джерел енергії.

Реалізація основних положень та висновків дисертації сприятиме підвищенню рівня економічної ефективності підприємств енергетичної галузі, що в результаті сприятиме подоланню проблем забезпечення енергостійкості на енергетичному ринку. Основні пропозиції дослідження доведені до рівня методичних і практичних розробок, впроваджених у практику господарської діяльності підприємств.

Практична цінність результатів дослідження підтверджується їх використанням у діяльності Чортківської районної військової адміністрації, Більче-Золотецької сільської територіальної громади, АТ «Хмельницькобленерго», Департаменту паливно-енергетичного комплексу енергоефективності та житлово-комунального господарства.

Наукові положення, що містяться у дисертації, висновки і рекомендації,

сформульовані за результатами проведеного дослідження Гук Ярослава Володимировича, є достатньо обґрунтованими, достовірними і характеризуються належним ступенем наукової новизни. Вони ґрунтуються на сучасних концепціях, теоретичних і практичних розробках вітчизняних і зарубіжних вчених відповідно до мети дослідження, про що свідчить аналіз значної кількості використаних літературних джерел.

Науковою новизною відрізняються наступні викладені в роботі результати:

удосконалено:

- понятійний механізм та сутнісне наповнення визначень та понять альтернативної та відновленої енергетики, вивчення еволюційного аспекту розвитку альтернативної енергетики та його систематизації;
- організаційний логарифм розбудови енергетичної інфраструктури на сільських територіях за рахунок оборонних заходів в умовах військової агресії;

дістало подальший розвиток:

- обґрунтування запровадження передового досвіду діяльності підприємств, що виробляють альтернативну енергетику на сільських територіях, як галузі, що сприяє розвитку «зеленої економіки»;
- систематизація наукових підходів до вивчення особливостей впровадження альтернативної енергетики на теренах сільських громад, удосконалення інфраструктури села завдяки альтернативній енергетиці.

3. Повнота викладу основних положень, висновків і рекомендацій в опублікованих працях

За результатами дисертаційного дослідження опубліковано 8 наукових праць, з них 1 стаття у виданні, що входить до міжнародних наукометричних баз. У цих роботах повно викладено основні результати дисертаційної роботи. Якість публікацій відповідає вимогам, встановленим законам України. Апробація матеріалів дисертації відбувалась на трьох наукових конференціях..

4. Зауваження щодо змісту дисертації

Оцінюючи виконану роботу Гук Ярослава Володимировича в цілому позитивно, слід зауважити, що дисертаційне дослідження має певні дискусійні положення, а саме:

1. Можна вказати на доцільність розгляду факторів попиту на енергоресурси у безпосередній ув'язці з детермінантами пропозиції. Такий аналіз дав би можливість більш обґрунтовано підійти до питання визначення шляхів підвищення ефективності альтернативних джерел енергії.

2. В параграфі 2.2 увага приділена аналізу обсягів продажу електроенергії, проте результати проведеного аналізу потребують ретельної систематизації та узагальнення за різними видами альтернативних джерел енергії з метою відображення тенденцій їх розвитку.

4. Робота насичена статистичними даними енергопідприємств, але поза увагою автора залишилось розробка процесу прийняття управлінських рішень щодо оптимізації виробництва відповідно до існуючого попиту.

5. Потребує уточнення запропоновані автором класифікаційні ознаки визначення «Альтернативна енергетика», адже зміст, що вкладається автором у це поняття, не достатньо відображено у даній дефініції.

В цілому, висловлені зауваження принципово не знижують наукову цінність дослідження та можуть стати мотивом додаткових аргументів здобувача при захисті дисертації у спеціалізованій раді.

Загальний висновок.

Підсумовуючи, можна констатувати, що дисертаційна робота Гук Ярослава Володимировича є якісним науковим дослідженням, яке містить оригінальні результати та вносить вагомий внесок у розвиток енергетичної галузі. Автор успішно вирішив поставлені завдання і продемонстрував високий рівень наукової кваліфікації.

Враховуючи вищезазначені фактори, вважаю, що за актуальністю, практичною цінністю та науковою новизною дисертаційна робота Гук Ярослава Володимировича на тему «Альтернативна енергетика як фактор ефективного розвитку сільських територій» відповідає вимогам чинного законодавства

України, що передбачені в п. 6-9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 та вимогам наказу МОН України від 12 січня 2017 року № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

Дисертаційна робота «Альтернативна енергетика як фактор ефективного розвитку сільських територій» є завершеною науковою працею і може бути представлена для офіційного захисту в разовій спеціалізованій вченій раді, а її автор Гук Ярослава Володимировича заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 Економіка, галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки.

Рецензент:

кандидат економічних наук, доцент,
завідувач кафедри енергозберігаючих
технологій та енергетичного менеджменту

Олег КУЧЕР

Учений секретар ЗВО «ПДУ»
кандидат сільськогосподарських наук,
доцент

Олена КОБЕРНЮК

«14» лютого 2025 р.